

KĘSY (21) ai

sg m N kęsy (9). ◇ A kęs(e)go (2). ◇ I kęsym (1). ◇ L kęsym (2). ◇ f N kęsa (1). ◇ A kęsa (1). ◇ A a. I kęsa (1). ◇ n N kęs(e) (1). ◇ A kęs(e) (1). ◇ pl G kęsych (1). ◇ A subst kęs(e) (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. *Skrócony, okrojony, krótko obcięty, krótki; curtus, mutilus Calep, Cn; muticus Calep; decurtatus Cn* (12) : Przyłtoyny im warkocz kęfy/ Kiedy idą pięknie w plęfy *BielKom* G3v, G4; A ktemu mu podądzą pftą lukienkę kęfą. *RejWiz* 53v; Iż to hułárkie łzaty prawie wspaniłe ku wálzemu wzroftowi/ iuzbyfcie ty kęfe niemieckie mogli rozdać *RejZwierc* 89v, 239; Mutilus – Ochromioni, kęsi. *Calep* 683a, 280b, 684a.

W charakterystycznych połączeniach: kęsa(-y, -e) sukienka, szaty, warkocz (2).

Przen: *Niecały, niezupełny, niedostateczny* (3) : ták też wiadomość rzeczy wczciwych kęfa [manca] ieft/ iefli do niey ftáranie y zabawá ku wykonániu tych rzeczy nieprzyftapi. *ModrzBaz* 8v; nie ná kęfe kroleftwo mnie dano tobie zá małżonkę/ áni na czwartą część/ ále ná cále *BielKron* 354; aczkolwiekefmy y tych [ksiąg] nawielu mieyfzczach wyftępnie popłowanych/ y iakmiarz kęfych doftali *KwiatKsiąż* H2v.

a. *Krótko noszący się, skąpo odziany* (1) : Dżiś Młodżion kęfy/ pyfzno przegładáiąc chodzi. *BielSat* D4.

2. *Z uciętym ogonem lub bez ogona; carens a. mutilus cauda Cn* (5) : Bo poki ty fyná martwego/ A ia [wqż] się wfpomnię kęfego: Przydzie na^m zówżdy nowa waśń *BierEz* L3.

a. *W funkcji rzeczownika (o psie)* (4) : Bochmy Potym w vlicach y pfy pogromili/ Kęfego poimáli/ a łzárká zábili. *RejWiz* 97v, 12v.

Przysłowie: RejZwierc 97v; Cypryan powiedział zá pięć y dwádźieściá lat być dniowi łądnemu: á ten záfię powiáda zá czterzy ftá y czterdźieści lath/ daleko kęfy záiącá. *LeovPrzep* H2v.

3. *Niski; mały* (4) : Strączek kthori v ftaruchowfkyego wczągielniczach y wkąfzym domku myáfka *LibMal* 1549/150; Błázen w ten czás przybieży/ na kęfym Koniku *RejFig* Dd8; Pomilis, Máły krótky/ kęfy kárzeł. *Parvus nanus. Mącz* 331c.

Zestawienie: »kęsy złoty« = jednostka monetarna o wartości minimalnie mniejszej niż wielki złoty, czyli reński (1): Wielkie zło. 30 Kęfe zło. 32 Pol. zło. 32 czynią. Rińfkie zło. 30 *KłosaAlg* E2.

Synonimy: 1. krotki, ochromiony; 3. mały, krotki.